

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1663/2016
24.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Милина Марковић, адвокат из ..., против туженог малолетног ВВ из ..., чији је законски заступник отац ГГ из ..., чији је пуномоћник Радослав Тадић адвокат из ..., ради поништаја уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1687/16 од 08.06.2016. године, у седници одржаној 24.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈЕ** се пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1687/16 од 08.06.2016. године тако што се одбија као неоснована жалба тужилаца и потврђује пресуда Основног суда у Убу П 665/15 од 05.01.2016. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженом на име трошкова ревизијског поступка исплате износ од 22.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправке ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П бр.665/15 од 05.01.2016. године (исправљеном у погледу ознаке броја предмета) ставом I изреке, одбијен је као неоснован примарни тужбени захтев тужилаца којим су тражили поништај уговора о доживотном издржавању овереног код Општинског суда у Убу под Р бр. ... од 19.01.2006. године закљученог између пок. оца тужилаца ДД из ... као примаоца издржавања и туженог мал. ВВ из ... као даваоца издржавања, као и евентуални тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је исти уговор ништав и да не производи правно дејство. Ставом II изреке, тужиоци су обавезани да туженом на име накнаде трошкова поступка исплате 44.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1687/16 од 08.06.2016. године, ставом првим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда у делу става првог изреке тако што се поништава уговор о доживотном издржавању закључен између оца тужилаца пок.ДД из ..., као примаоца издржавања и туженог мал. ВВ из ... као даваоца издржавања, оверен код Општинског суда у Убу под 3Р бр. ... од 19.01.2006. године. Ставом другим изреке иста првостепена пресуда је укинута у преосталом делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев да се утврди

да је тај уговор о доживотном издржавању ништав. Ставом трећим изреке је преиначено решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, па је тужени обавезан да тужиоцима исплати трошкове поступка у износу од 116.450,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана због погрешно примењеног материјалног права.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, отац тужилаца сада пок. ДД је као прималац издржавања закључио уговор о доживотном издржавању који је оверен код Општинског суда у Убу у предмету ЗР бр., дана 19.01.2006. године са овде туженим малолетним ВВ као даваоцем издржавања, који је у то време имао две године. Чланом 3. овог уговора, малолетни давалац издржавања се обавезао да ће извршавати своју уговорну обавезу преко свог законског заступника оца ГГ, који је преузео обавезу да издржава примаоца издржавања, да се брине о њему, тако што ће му до краја његовог живота обезбеђивати огрев, одећу, обућу, у болести водити код лекара, одржавати хигијену у кући, припремати храну и обезбеђивати одговарајућу негу, набављати лекове и сносити трошкове лечења, а након смрти сахранити по месним обичајима и издати подушја. За узврат, прималац издржавања ДД, као награду за дато издржавање после смрти оставља даваоцу издржавања имовину означену у уговору, како је то констатовано у члану 2. Овај уговор је у својству даваоца издржавања закључио његов законски заступник – отац ГГ који је учествовао у ванпарничном поступку судијске овере овог уговора. Законски заступник малолетног туженог је извршио преузете обавезе даваоца издржавања као што је то чинио и дужи низ година пре закључења овог уговора све до смрти примаоца издржавања сада пок. ДД који је умро 20.07.2008. године, а након смрти га је сахранио и издао подушја. Тужиоци су деца – законски наследници сада покојног ДД који су оставинским решењем упућени на парницу ради оспоравања пуноважности овог уговора, који није оспорио његов трећи законски наследник – син ЂЂ. Тужиоци су престали да одржавају личне односе са својим оцем пре 17 година, односно од 1994. године од када је ДД живео у заједничком домаћинству свог брата ЕЕ, који су чинили његова супруга ЖЖ, син ГГ и ћерка ЗЗ.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања правостепени суд је одбио примарни тужбени захтев тужилаца за поништај и евентуални тужбени захтев за утврђење ништавости наведеног уговора о доживотном издржавању, правилно налазећи да је обавеза даваоца издржавања малолетног ВВ у овом уговору дефинисана тако да је ту обавезу према примаоцу издржавања преузео његов законски заступник – отац ГГ који ју је фактички и извршавао у складу са уговором. Он је закључио и судски оверио овај уговор у име и за рачун малолетног даваоца издржавања као његов законски заступник у смислу члана 72.

став 1. Породичног закона. Како није утврђено постојање мана воље, а воља странака да се закључи наведени уговор је била потпуно слободно изражена и примаоцу издржавања су била позната лична својства малолетног даваоца издржавања, са ким је овај уговор и закључио, сматрао је да нису испуњени услови за његов поништај у смислу члана 111. Закона о облигационим односима (ЗОО). Притом није утврђена ни повреда форме овог уговора, који је у име и за рачун даваоца издржавања закључио његов отац законски заступник и која је потврђена у судијској овери извршеној у смислу члана 195. Закона о наслеђивању.

По становишту другостепеног суда су испуњени услови за поништај предметног уговора о доживотном издржавању прописани чланом 111. ЗОО из разлога ограничене пословне способности малолетног даваоца издржавања јер он као млађи малолетник узраста од две године у смислу члана 64. став 1. Породичног закона, с обзиром на природу уговора, није био пословно способан да преузме уговорне обавезе, имајући притом у виду да је према члану 56. ЗОО за закључење пуноважног уговора потребно да уговарач има пословну способност која се тражи за закључење тог уговора. Како је закључио да су испуњени услови за поништај предметног уговора због ограничене пословне способности уговорне стране, другостепени суд је нашао да зато нису испуњени услови за одлучивање о евентуалном тужбеном захтеву за утврђивање његове ништавости.

По становишту овога суда ревидент основано указује на погрешно примењену одредбу члана 64. Породичног закона којим се регулише питање пословне способности детета у случајевима у којима дете може самостално предузимати правне послове, што конкретно није случај. Наиме, у овом случају је обавеза издржавања за даваоца издржавања одредбом тог уговора, била дефинисана и установљена као обавеза која ће се извршавати преко његовог законског заступника – оца, који је на овај начин и преузео обавезу даваоца издржавања, која је извршена.

Имајући зато у виду праву вољу уговорника (да ће уговорне обавезе испуњавати законски заступник даваоца издржавања) уговор о доживотном издржавању производи правно дејство у погледу извршења, без обзира на узраст даваоца издржавања. Закон о наслеђивању нема ограничења у погледу тога ко може бити давалац по уговору о доживотном издржавању па давалац може бити свако лице.

Малолетни уговарач је био заступан од стране свог оца као законског заступника у смислу члана 72. став 1. Породичног закона, па нису испуњени услови за поништај уговора у смислу члана 111. ЗОО. Имајући у виду све изложено и да је била испуњена писмена форма уговора о доживотном издржавању потврђена у судијској овери у ванпарничном поступку у смислу члана 195. Закона о наслеђивању, то уговор производи правно дејство.

Чак и под условом да теретни уговор у име и за рачун малолетника до 14. године живота није могао да закључи законски заступник, уговор би производио правно дејство по члану 66. став 2. Закона о облигационим односима (конверзија) као уговор о поклону јер су испуњени услови за његову ваљаност: оверен је, а из утврђеног чињеничног стања произлази намера дарежљивости сада пок. ДД према малолетном ВВ, као унуку свог брата ЕЕ, чија се породица од 1994. године (пре

закључења уговора) старала о њему као члану своје породице све до његове смрти.

Правилно је донета и одлука о трошковима првостепеног поступка на основу чланова 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како је тужени успео у ревизијском поступку то му припадају тражени трошкови састава ревизије од 12.000,00 динара према важећој АТ и таксе на ревизију и ревизијску одлуку од 10.000,00 динара према ТТ, због чега је на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

Трошкови састава одговора на ревизију не спадају у трошкове који су потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, па је о њима одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић